

Gmina Sobków

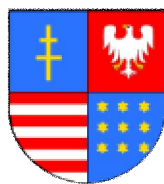
Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda

na lata

2011 - 2020

Bizoręda, styczeń 2011 r.

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany zgodnie z zapisami „Rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznania pomocy finansowej w ramach działania «**Odnowa i rozwój wsi**» objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013” z dnia 14 lutego 2008 roku [Dz. U. 2008, nr 38, poz. 220 z późn. zm.].

Autorzy

mgr Agata Czupryńska

mgr Katarzyna Kowalska

mgr Rafał Graczkowski

Przy współpracy:

Urzędu Gminy w Sobkowie

Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski

ul. Targowa 18, 25-520 Kielce, XII piętro, pokój 1208/1228

tel./fax 041 343 01 23

e-mail: biuro@pro-inspiracja.pl

www.pro-inspiracja.pl

Rozdział	Nazwa	Strona
	Spis treści	3
1.	Wstęp	5
2.	Uczestnicy debaty strategicznej reprezentujący miejscowość Bizoręda	6
3.	Metodologia	8
4.	Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości	10
5.	Charakterystyka Miejscowości Bizoręda	11
5.1	Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności	11
5.2	Historia miejscowości	15
5.3	Określenie przestrzennej struktury miejscowości	17
5.4	Miejsce o szczególnym znaczeniu dla miejscowości	18
6.	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	19
6.1	Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe	19
6.2	Obiekty i tereny	20
6.3	Infrastruktura społeczna	21
6.4	Infrastruktura techniczna	23
6.5	Przedsiębiorczość i rolnictwo	26
6.6	Kapitał społeczny i ludzki	28
7.	Kluczowe obszary problemowe	29
8.	Ocena mocnych i słabych stron miejscowości	31
9.	Miejscowość Bizoręda w 2020 roku	33
10.	Komplementarność celów strategicznych z innymi programami	35
11.	Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną	36
12.	Opis zadania priorytetowego w ramach „PROW 2007-2013”	40
13.	Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda	42
13.1	Wdrażanie	43
13.2	Finansowanie	44
13.3	Komunikacja społeczna i promocja	49
13.4	Monitoring	50

Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda na lata 2011-2020

13.5	Aktualizacja	50
	Bibliografia	51
	Spis tabel	52
	Spis fotografii	53

1.Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju tej miejscowości. Jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi jest poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie tego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy staraniu się o środki finansowe w ramach „Programu Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”. Niniejsze opracowanie zostało opracowane zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2008r. z późn. zm.) w sprawie działania „Odnowa i rozwój wsi”

Plan Odnowy Miejscowości obejmuje obszar jednej miejscowości i przygotowywany jest z inicjatywy oraz z pomocą mieszkańców miejscowości. Specyfika planu jest ukierunkowana na zagadnienia społeczno- kulturowe, koncentruje się na lokalnych przedsięwzięciach, które mają za zadanie poprawić standard i jakość życia mieszkańców.

Celem planu jest podtrzymanie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania oraz zaplanowanie i przeprowadzenie w sposób dostępny, oczekiwany i wykonalny dla lokalnej społeczności szeregu inwestycji wskazanych w Planie. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszych czasach gdzie miasta oferują lepszą alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swoją atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi do migracji młodych ludzi ze wsi do miasta. Dlatego też idea odnowy wsi wyrasta z przekonania iż „doinwestowana” wieś odzyska atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodych ludzi na miejscu.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone zgodnie z wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów ukazującą stan rzeczywisty, analizę SWOT czyli zestawienie mocnych i słabych stron miejscowości oraz wynikających z niego szans i zagrożeń, plan działań inwestycyjnych oraz aktywizujących społeczność wraz z szacunkowymi kosztorysami i harmonogramem ich realizacji.

2.Uczestnicy debaty strategicznej reprezentujący miejscowość

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany na podstawie wyników sesji strategicznej z udziałem liderów lokalnych, która odbyła się w dniu 3 listopada 2010 roku.

Zadaniem spotkania było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych obszarach życia społecznego i gospodarczego oraz wyznaczenie najważniejszych kierunków rozwoju miejscowości. Kolejnym etapem procesu konsultacji społecznych była hierarchizacja powyższych celów, stanowiących priorytety rozwojowe w perspektywie do 2020 roku.

Uczestnicy debaty strategicznej reprezentujący miejscowość Bizoręda:

1. Stanisław Soboń
2. Bogdan Fitał
3. Tomasz Krzywda
4. Stanisław Skrzypczyk
5. Jan Skrzypczyk
6. Eugeniusz Chatys
7. Stanisław Kajda
8. Mieczysław Tracz
9. Roman Sutowicz
10. Krzysztof Skrzypczyk
11. Marcin Jagodziński
12. Grzegorz Jagodziński
13. Piotr Jagodziński

oraz moderatorzy zebrania:

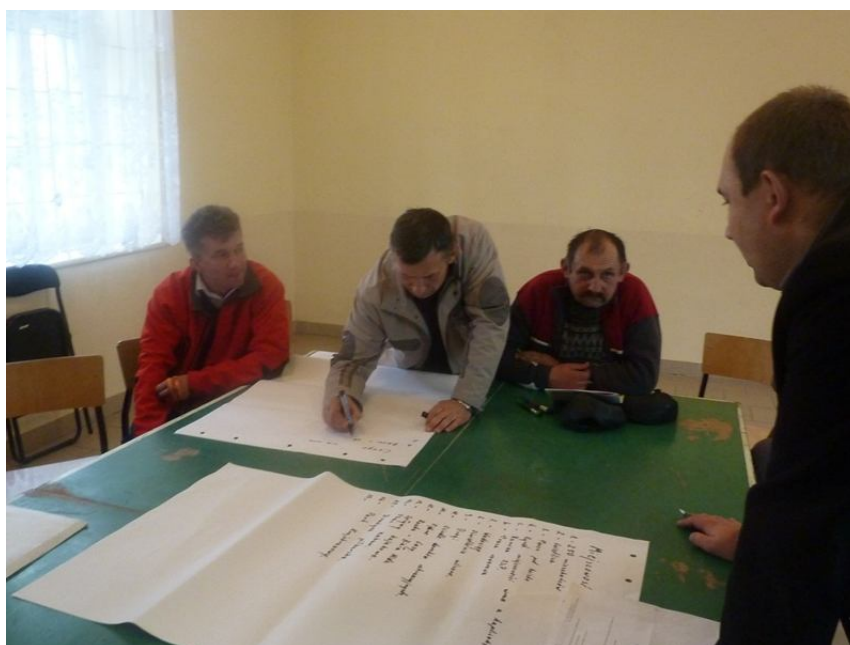
1. Rafał Grackowski
2. Agata Czupryńska

Łącznie w dyskusji wzięło udział 15 osób.

Zdjęcie nr 1 . Debata strategiczna 03.11.2010 r.

Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski

Zdjęcie nr 2 . Debata strategiczna 03.11.2010 r.

Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski

3. Metodologia

Ideą Planu Odnowy Miejscowości jest włączenie w proces tworzenia jak najszerszego spektrum przedstawicieli lokalnej społeczności. Działania zawarte w dokumencie są koncentracją pomysłów wypracowanych podczas spotkań z przedstawicielami Bizorędy. Plan Odnowy Miejscowości poprzez zastosowanie metody oddolnej, wynikającej wprost z bezpośredniego uczestnictwa mieszkańców miejscowości Bizoręda, angażuje dwie zainteresowane strony na szczeblu władz Gminy oraz miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości powstał przy wykorzystaniu **techniki „brainstorm”** (burza mózgów), jako metodę generowania pomysłów i innowacji. Dzięki zróżnicowaniu osób uczestniczących w spotkaniu możliwe stało się pełne przedstawienie problemów i możliwości stworzenia strategii ich rozwiązania. Technika spisywania pomysłów oraz problemów pozwoliła na wytworzenie poczucia ich rzeczywistego istnienia oraz umożliwiła ich pełne zdefiniowanie.

Kolejnym instrumentem, który zastosowano w celu zebrania potrzebnych informacji do opracowania Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda była analiza strategiczna SWOT. Metoda ta pozwala na wygenerowanie i wskazanie szans rozwoju i zagrożeń hamujących rozwój miejscowości. Analiza zasobów ma doprowadzić do wygenerowania mocnych i słabych stron miejscowości co w rezultacie pozwala skupić się na obszarach największej aktywności miejscowości. Pozostałymi metodami, które wykorzystano do zgromadzenia informacji potrzebnych do opracowania POM Bizoręda były:

- badania literaturowe (głównie w zakresie dokumentacji),
- prezentacje za pomocą flipczartów i rzutników multimedialnych,
- analizy eksperckie.

Proces tworzenia Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda na lata 2011-2020

1. Spotkanie z władzami miejscowości i gminy
  - Omówienie najważniejszych elementów składowych dokumentu, dyskusja na temat aktualnego stanu miejscowości, ustalenie terminów spotkań związanych z kolejnymi etapami przygotowywania dokumentu.
2. Spotkanie strategiczne z przedstawicielami miejscowości Bizoręda
  - Prezentacja informacji ogólnych na temat Planu Odnowy Miejscowości.

- Warsztaty – analiza potrzeb, opracowanie najważniejszych celów oraz wizji danej miejscowości przy współudziale osób obecnych na spotkaniu.
3. Prace nad POM Biorzęda
- Umieszczenie uwag ze spotkanie strategicznego.
4. Zebranie wiejskie mieszkańców Biorzędy w sprawie przyjęcia Planu
- Prezentacja multimedialna opracowania.
  - Dyskusja.
  - Głosowanie oraz podjęcie uchwały przez zebranie wiejskie.
5. Prezentacja Planu Odnowy Miejscowości Biorzęda na sesji Rady Gminy w Sobkowie
- Podjęcie uchwały przez Radę.

Plan Odnowy Miejscowości Biorzęda jest skonsolidowaną analizą potrzeb, problemów, ale również możliwości i atutów miejscowości, wskazanych przez zainteresowane strony. Tym samym dokument w pełni wpisuje się w świadomość mieszkańców Biorzędy i jest przez nich akceptowany. Ponadto POM Biorzęda ma charakter otwarty co daje możliwość jego aktualizacji w przyszłości.

4. Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości

Plan Odnowy Miejscowości swym zasięgiem obejmuje miejscowość Bizoręda w najbliższych latach 2011-2020. Dokument został zaprojektowany z myślą o przyszłych inwestycjach społeczno-gospodarczych, które poprawią jakość życia mieszkańców oraz przyczynią się do uatrakcyjnienia miejscowości na tle gminy.

Plan Odnowy Miejscowości sporządzony jest zgodnie z priorytetami i celami dokumentów planistycznych wyższego rzędu (powiatowymi, regionalnymi, krajowymi i UE). Wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy Sobków, tym samym precyzuje możliwości rozwoju miejscowości Bizoręda, przyczyniając się do poprawy kondycji społeczno-gospodarczej całej Gminy.

POM posiada status dokumentu strategicznego, planistycznego pozwalającego w sposób aktywny pozyskiwać środki finansowe pochodzące ze źródeł budżetu gminy oraz źródeł poza budżetowych (zewnętrznych). Pozyskane środki pozwolą zrealizować kluczowe dla danego obszaru inwestycje, istotne z punktu widzenia mieszkańców sołectwa Bizoręda.

Przy opracowaniu Planu Odnowy Miejscowości dużą rolę odegrała społeczność lokalna reprezentująca Bizorędę, czynnie uczestnicząca w pracach Zespołu Roboczego ds. Planu Odnowy Miejscowości (03.11.2010r.) oraz podczas Zebrania Wiejskiego.

5. Charakterystyka Miejscowości Bizoręda

5.1 Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności

Powiat Jędrzejowski - mapa

Gmina Sobków zajmuje północną część powiatu jędrzejowskiego, sąsiadując bezpośrednio z gminami: Małogoszcz od północnego-zachodu, Jędrzejów od zachodu, Imielno od południa, Kije od południowego wschodu (powiat pińczowski), Morawica od wschodu (powiat kielecki), Chęciny od północnego-wschodu (powiat kielecki).

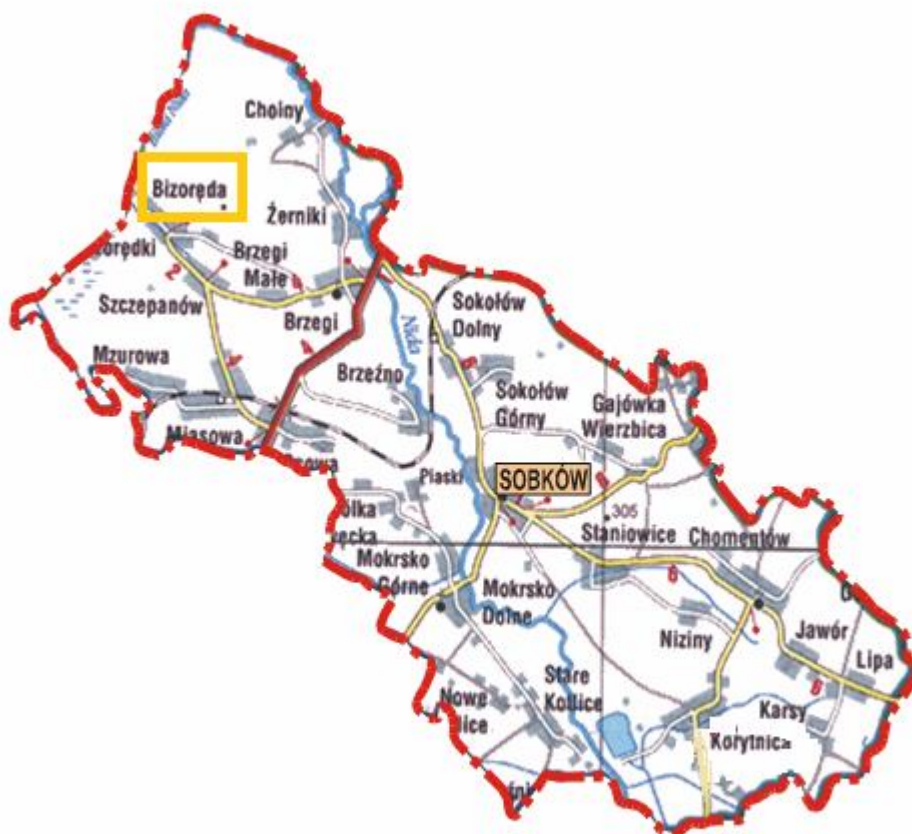
Obszar gminy zajmuje 145 km² i położony jest na terenie zlewni rzeki Nidy. Północna część (około 10% ogólnej powierzchni) gminy leży w granicach Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego natomiast południowa i zachodnia część gminy (około 35% powierzchni) gminy leży w obrębie Włoszczowsko –Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Bizoręda jest jednym z sołectw Gminy Sobków. W Gminie zlokalizowane są następujące sołectwa (25): Bizoręda, Brzeźno, Brzegi, Choiny, Chomentów, Jawór, Karsy,

Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda na lata 2011-2020

Korytnica, Lipa, Miąsowa, Mokrsko Dolne, Mokrsko Górne, Mzurowa, Niziny, Kotlice Nowe, Osowa, Sobków, Sokołów Dolny, Sokołów Górny, Staniowice, Kotlice Stare, Szczepanów, Wierzbica, Wólka Kawęcka, Żerniki.

Bizoręda to wieś położona w dolinie Białej Nidy, na terenie lekko pofałdowanym. W północnej części wsi znajduje się osiedle domków letniskowych, powstałych w związku z planowaną w latach 50. budową zbiornika wodnego zwanego „Morzem Chęcińskim”.

Miejscowość Bizoręda na tle gminy Sobków

Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda na lata 2011-2020

**Tabela nr 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw
w gminie Sobków**

L.p.	Sołectwo	Powierzchnia w ha
1.	Bizoręda	1153
2.	Brzegi	975
3.	Choiny	94
4.	Brzeźno	477
5.	Chomentów	865
6.	Jawór	307
7.	Karsy	333
8.	Lipa	471
9.	Nowe Kotlice	496
10.	Niziny	118
11.	Osowa	314
12.	Korytnica	1423
13.	Miąsowa	443
14.	Mzurowa	973
15.	Mokrsko Dolne	444
16.	Mokrsko Górne	408
17.	Stare Kotlice	482
18.	Sokołów Dolny	479
19.	Sokołów Górny	665
20.	Sobków	1031
21.	Staniowice	785
22.	Szczepanów	145
23.	Wierzbica	588
24.	Wólka Kawęcka	283
25.	Żerniki	650

Źródło: Urząd Gminy w Sobkowie

Sytuacja demograficzna jest bardzo ważnym czynnikiem oddziałującym na życie społeczne i gospodarcze każdej jednostki administracyjnej. W związku z powyższym przedstawione poniżej dane dotyczące sfery społecznej, należy uznać za bardzo istotne, gdyż w sposób pośredni decydują o przyszłym potencjale demograficznym obszaru.

Przyrost naturalny w ostatnim okresie sprawozdawczym przyjął wartość dodatnią (tabela nr 2), co wynika z większej liczby urodzeń niż zgonów.

Analizując dla miejscowości strukturę płci zauważa się większą liczbę kobiet niż mężczyzn.

Tabela 2 - Miejscowość Bizoręda na tle Gminy Sobków. w statystyce stan na 31.12.2010 r.

STRUKTURA LUDNOŚCI	Miejscowość Bizoręda	Gmina Sobków
Stan ludności ogółem, w tym:	213	8416
Kobiety	111	4167
Mężczyźni	102	4249
Urodzenia żywe ogółem	2	91
Zgony ogółem	1	102
Przyrost naturalny	+1	-11
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	42	1681
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	K-50/M-69	K-52389/M-2946
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	K-39/M-13	K-959/M-441

Źródło: Urząd Gminy w Sobkowie

Tabela 3 Struktura ludności miejscowości Bizoręda i Gminy Sobków wg wieku.

przedziały wieku w latach	Miejscowość Bizoręda	Gmina Sobków
do 19	51	1946
20 – 30	27	1524
31- 40	28	1231
41-50	29	996
51-60	27	1190
powyżej 60	51	1529

Źródło: Urząd Gminy w Sobkowie

5.2 Historia Miejscowości.

W dokumentach historycznych można spotykać nazwę miejscowości Bizoręda rozmaicie przekreślaną – Biezaranda, Biezoreda, Beszioranda, Bizerenda, Brezerenda czy nawet Biedolęda. Jest ona pochodzenia dzierzawczego – albo oznaczała brak lub też dwukrotne dzierzawnie wsi. Znamiennym faktem jest brak opisu obciążeń dziesięcinnych tej właśnie wsi w Księdze uposażeń biskupstwa krakowskiego Jana Długosza. Pochodzenie nazwy wyjaśnia fakt występowania w przeszłości dwóch miejscowości o tej samej nazwie – w 2 połowie XVI wieku Bizoręda leżała w jednej części w powiecie chęcińskim w parafii Brzegi, druga zaś w powiecie ksiąskim, w województwie krakowskim, parafii w Mokrsku (Dolnym).

Najwcześniejszą wzmianką o osadzie znajdujemy w latach 1166-1167, kiedy to Janik z Brzeznicy, arcybiskup gnieźnieński oraz Gedko, biskup krakowski, dziesięcinę między innymi z Bizorędy przeznaczyli na rzecz klasztoru jędrzejowskiego. W następnym stuleciu wieś wraz z okolicą podlegała wpływom kasztelanii krakowskiej, co potwierdza wzmianka w dokumencie z 1221 roku.

Część biskupia wsi jest poświadczona jako własność klasztoru jędrzejowskiego już w 1256 roku, co stwierdza wykaz poborowy z 1540 roku. Było tu wtedy kmieci osiadłych na półłankach, zwolnionych na równi z innymi posiadłościami klasztornymi od wszelkich ciężarów państwowych, dwa półłanki opustoszałe, dwóch zagrodników, folwark, bory i most na Nidzie, a wartość wsi oceniono na 100 grzywien.

W roku 1555 klasztor jędrzejowski oddał tę wieś w dzierżawę Janowi Postękałskiemu herbu Jelita, co uwierzytelniono w dokumencie z 1564 roku. Ciż Postękałscy razem z Wilczkowskimi byli rodowitymi Jelitczykami, wywodzić się mieli z rodu Łukowskich, a wcześniej z Mokrskich. W latach 1572-1573 wieś należała do Stanisława i Krzysztofa Postękałskich, synów wspomnianego Jana. W 1581 roku posiadał ją Jan Postękałski, a we wsi było dwa łany kmieci, jeden zagrodnik z rolą, jeden bez roli, dwóch rybaków oraz dwóch rzemieślników. Podczas wizytacji parafii w 1595 własność swą tutaj potwierdził Hieronim Wilczkowski. Wieś ta aż do roku 1818, czyli supresji zakonu, pozostawała własnością cystersów jędrzejowskich.

Część prywatna osady położona w powiecie chęcińskim, zwana Bezorandką należała pierwotnie do rodu Jelitczyków. Pierwszą wzmianką o niej posiadamy z 1419 roku, kiedy to razem z Wolą Osową, Mzurową, Michowem (Mnichowem) tworzyła klucz majątkowy

pozostający w ręku Mikołaja Mokrskiego herbu Jelita, chorążego sandomierskiego, piszącego się z Mokrska.

W dalszych latach XV stulecia wieś była w posiadaniu Balickich, dziedziczących na Korytnicy, Jaworze, Miławczycach, Morawicy, Drochowie, Brzegach, Brzeźnie, Sokołowie, Stradowie i Ostrowie.

W 1533 roku Byzorontka była w posiadaniu Jana Mnichowskiego herbu Gryf z pobliskiego Mnichowa, który posiada również dobra Miąsowa i Osowa. W 1567 roku miał tu jakiś dział majątkowy znany nam Mikołaj Rej z Nagłowic, gdyż tu właśnie datował swą przedmowę do *Żywota człowieka poczciwego*.

Wieś zabudowa była na licznych rozgałęzieniach rzeki Nidy, dworskie budynki stały na szczycie niewielkiego, lecz stromego wzgórza. W 2 poł. XIX w. było tu 22 domy i 161 mieszkańców. Może pozostałością zespołu dworskiego był istniejący w końcu XIX wieku, stary, drewniany lamus zwany zborem ariańskim.

5.3 Określenie przestrzennej struktury miejscowości.

Struktura osadnicza każdej miejscowości - w przypadku wsi - to rozmieszczenie przestrzenne budynków mieszkalnych, gospodarczych, usługowych na danym obszarze, pól uprawnych, ciągów komunikacyjnych. Historycznie ukształtowany teren przesądza o dzisiejszym układzie przestrzennym i zagospodarowaniu terenu.

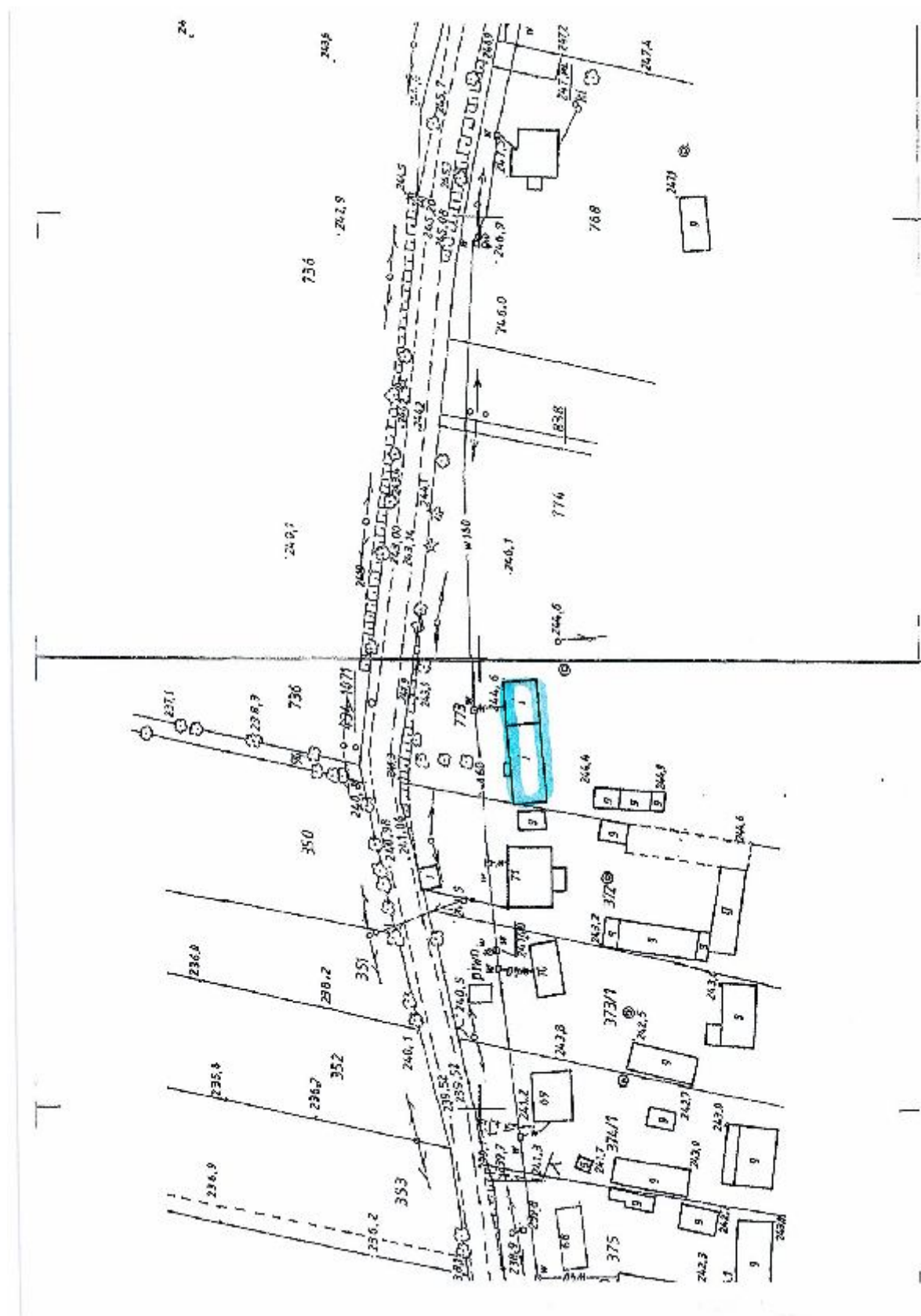
Bizoręda jest typem wsi „widlica” o zwartej zabudowie, skoncentrowanej wzdłuż 2-3 dróg rozwidlających się w kształcie litery V. Tereny przeznaczone pod zabudowę są uzbrojone w wodociąg i elektrykę. Istniejący układ przestrzenny charakteryzuje się występowaniem zwartych form osadnictwa. Dominuje budownictwo typu małomiasteczkowego z charakterystyczną dla niego strukturą obiektów zlokalizowanych wzdłuż ulic. W miejscowości przeważają budynki parterowe oraz dwu-kondygnacyjne w układzie wolnostojącym.

Zdjęcie nr 3 . Charakterystyczna „widlica” rozwijająca się w kształcie litery V w miejscowości Bizoręda. Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Grackowski

Podczas zebrania strategicznego mieszkańcy miejscowości zgłosili kilka inwestycji, które miałyby wpływ na rozwój funkcji rekreacyjnej oraz podniesienie jakości obiektów użyteczności publicznej. Słabo wykształcone oraz zagospodarowane centrum miejscowości, świetlica wiejska oraz remiza OSP - są to ośrodki skupiające życie publiczne i społeczne mieszkańców miejscowości Bizoręda.

5.4 Miejsce o szczególnym znaczeniu dla miejscowości.

6. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu oraz realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące ich kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo historyczne, obiekty, tereny, infrastruktura, gospodarka i rolnictwo, instytucje publiczne, organizacje społeczne.

6.1 Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe.

Bizoręda jest miejscowością położoną w dolinie Białej Nidy. Rzeka wypływa ze źródeł we wsi Moskorzew, na północny wschód od Szczekocin (na Płaskowyżu Jędrzejowskim), płynie przez Nieckę Włoszczowską, a z Czarną Nidą łączy się w pobliżu miejscowości Brzegi, na południowy zachód od Chęcin. Rzeka Biała Nida jest jednym z dwóch źródłowych odcinków Nidy, uważanym za ważniejszy (drugim jest Czarna Nida). Jej długość wynosi 52 km.

Nida jest jedną z najbardziej nasłonecznionych, a tym samym jedną z najcieplejszych polskich rzek. Temperatura wody dochodzi latem do 27°C. Nida toczy swe „leniwe” wody wśród wzgórz, lasów, łąk i pól. Wiosną bywa kapryśna i lubi opuszczać swe koryto, więc okoliczne miejscowości położone są w „dyskretnym” oddaleniu. Rzeka miejscami silnie meandruje, czasem płynie kilkoma korytami, tworzy zatoczki, bagienka, starorzecza. Nida przepływa przez tereny niezwykle cenne przyrodniczo. Dla ich ochrony powołano między innymi dwa parki krajobrazowe oraz wiele rezerwatów przyrody. Obszary najcenniejsze objęto ochroną w ramach Europejskiej Sieci Natura 2000.

W północnej części wsi znajduje się osiedle domków letniskowych, powstałych w związku z planowaną w latach 50-tych budową zbiornika wodnego zwanego „Morzem Chęcińskim”. Jednak dziś budowa tego akwenu wodnego jest mało realna.

Zdjęcie nr 4 . Krajobraz miejscowości Bizoręda

Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski

6.2 Obiekty i tereny.

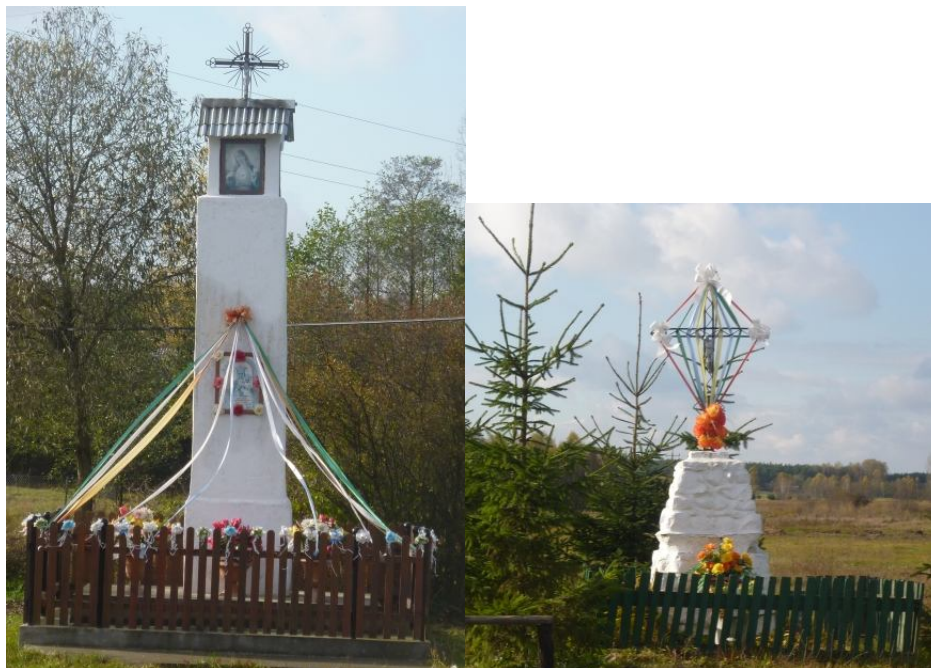
Bizoręda ma atrakcyjne położenie geograficzne, czyste i zdrowe środowisko oraz urozmaiconą rzeźbę terenu. Wieś może rozwijać turystykę lecz do tego przedsięwzięcia niezbędne jest podjęcie kilku działań promocyjnych. Polegałyby one przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury m.in. broszury czy informacje w Internecie informujące o ciekawych miejscach i obiektach całej gminy oraz bazie noclegowej i gastronomicznej.

Obecnie w miejscowości brak jest gospodarstw agroturystycznych stwarzających możliwości wypoczynku w zaciszu tutejszych okolic. Nie funkcjonuje również żadna placówka gastronomiczna oferująca miejsce spożycia posiłku itp.

Miejscem godnym odwiedzenia jest osiedle domków letniskowych znajdujące się w północnej części wsi na obszarze górzystym porośniętym lasem. Miejsce to jest pełne malowniczych krajobrazów, ciche i spokojne. Kolejną atrakcją miejscowości są spływy kajakowe Białą Nidą przebiegające przez Mniszek - Bizorędę - Chojny - Żerniki - Sobków.

W Bizorędzie jak w każdej miejscowości o charakterze wiejskim w krajobraz malowniczy wpisują się przydrożne kapliczki, krzyże, świadczące o religijnym charakterze mieszkańców.

Zdjęcie nr 5. Przydrożne kapliczki i krzyże w miejscowości Bizoręda

Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski

6.3 Infrastruktura społeczna.

W miejscowość Bizoręda znajduje się świetlica wiejska. Jest ona niewielka- składa się z 5 pomieszczeń. Świetlica wyposażona jest skromnie, wymaga remontu i doposażenia, tak aby mogła być atrakcyjnym miejscem spędzania wolnego czasu przez mieszkańców. Na terenie świetlicy znajduje się plac zabaw dla dzieci oraz boisko, które jest w trakcie budowy. Kolejnym obiektem infrastruktury społecznej jest remiza OSP, która wymaga również nakładu finansowego, aby mogła być miejscem spotkań mieszkańców lub spełniać inne funkcje społeczne.

*Zdjęcie nr 6. Świetlica wiejska
Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski*

*Zdjęcie nr 7. Boisko do piłki nożnej w trakcie budowy
Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski*

Zdjęcie nr 8. Plac zabaw

Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Grackowski

Szkoła Podstawowa, do której uczęszcza młodzież mieści się w Brzegach, zaś Gimnazjum w Miąsowej. W całej gminie nie ma szkół ponad gimnazjalnych. Edukację w tym zakresie młodzież kontynuuje w szkołach średnich – głównie - w Kielcach i Jędrzejowie.

Na terenie miejscowości nie ma ośrodka zdrowia. Opiekę zdrowotną świadczy Ośrodek Zdrowia w Miąsowej, w którym świadczona jest opieka ogólnolekarska i stomatologiczna. Zadania z zakresu bezpieczeństwa realizuje posterunek policji w Sobkowie, który podlega Komendzie Powiatowej w Jędrzejowie. Obejmuje on swoim działaniem cały teren gminy.

6.4 Infrastruktura techniczna.

Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna sprzyja właściwemu rozwojowi niemal wszystkich dziedzin życia społecznego i gospodarczego. W skład infrastruktury technicznej zaliczane są takie elementy, jak: infrastruktura drogowa, kanalizacja, wodociągi, ujęcie wody itp.

Infrastruktura drogowa

Miejscowość dysponuje drogami komunikacji lokalnej i regionalnej.

Przez Bizorędę przebiega:

- Droga powiatowa Mieronice-Bizoręda –Mięsowa nr 0152T dł. 7196m
- Droga gminna Bizoręda-Brzegi nr 383003T dł.3500m

Trakty komunikacyjne przebiegające przez miejscowość w większej części posiadają nawierzchnie asfaltową. Stan techniczny nie jest zadowalający. Drogi są wąskie i wymagają modernizacji. W miejscowości brak jest chodników.

Wodociągi:

Istnieje sieć wodociągowa zaopatrywana w wodę z ujęcia zlokalizowanego na terenie sołectwa Brzegi. Ujęcie wody składa się z jednej studni zasadniczej.

Kanalizacja, Gaz

Miejscowość nie posiada uzbrojenia w sieć kanalizacji sanitarnej. Nie jest również zgazyfikowana. Mieszkańcy korzystają z butli gazowych, które są dostępne w punktach wymiany butli.

Energia elektryczna

Miejscowość zasilana jest w energię elektryczną pochodzącą z krajowego systemu energetycznego. Domy mieszkańców zasilane są bezpośrednio ze stacji transformatorowych rozmieszczonych na terenie miejscowości w ten sposób, że w pełni zaspakajają potrzeby na dostawę energii dla odbiorców indywidualnych i przemysłowych.

Gospodarka odpadami:

Mieszkańcy posiadają indywidualne umowy z odbiorcami odpadów.

Zaopatrzenie w ciepło:

Mieszkańcy indywidualnie zapewniają sobie zaopatrzenie w ciepło.

Łączność telefoniczna:

W zakresie telekomunikacji, miejscowość obsługuje automatyczna centrala telefoniczna TP S.A., łącząca telefony z siecią krajową. Powszechne jest również korzystanie

z usług telefonii komórkowej. Mieszkańcy mają również dostęp do Internetu zarówno droga radiową jak i poprzez łącze TP. W miejscowości brak jest budek telefonicznych.

Transport:

We wsi świadczony jest przewóz dzieci autobusem szkolnym na wyznaczonej trasie. Najbliższa sieć kolejowa znajduje się w Miąsowej.

*Zdjęcie nr 9. Przystanek autobusowy
Fot. Pro-Inspiracja.pl Rafał Graczkowski*

6.5 Przedsiębiorczość i rolnictwo.

Miejscowość Bizoręda ma charakter rolniczy dla potrzeb własnych mieszkańców. W miejscowości przeważa tradycyjny wielokierunkowy system produkcji rolniczej, którego filarem jest uprawa zbóż oraz chów trzody chlewnej, bydła mięsnego i mlecznego. Kierunkiem uzupełniającym jest drobiarstwo. Na terenie miejscowości przeważają indywidualne gospodarstwa rolne o średniej powierzchni ok. 7 ha.

Tabela 4: Struktura Gruntów wg klas bonitacyjnych w miejscowości Bizoręda
stan na dzień 31.12.2010r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejscowość Bizoręda (Pow. w ha)
powierzchnia miejscowości ogółem w tym	1154,331
Użytki rolne ogółem	555,2506
Grunty orne w tym	
IIIA	-
IIIB	-
IV a	26,3200
IV b	73,7027
V	138,5470
VI	183,2933
VI z	-
Sady	0,9900
Łąki	62,5130
Pastwiska	58,1956
Lasy	569,6073
Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,4109
Grunty pod wodami płynącymi	5,8236
Grunty pod rowami	0,0400
Tereny komunikacyjne drogi	10,3704
Tereny mieszkaniowe przemysłowe i inne Zabudowane	13,6633
Nie użytki	

Źródło: Urząd Gminy w Sobkowie

**Tabela 5: Struktura gospodarstw rolnych w miejscowości Bizoręda w Gminie Sobków
stan na 31.12.2010r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejscowość Bizoręda	Gmina Sobków
Liczba gospodarstw	82	1810
Powierzchnia gospodarstw ogółem w tym:	424,9146	8544,9028
1-2ha	37,3795	799,0145
2-5ha	85,8840	2281,9974
5-7ha	86,94	1538,5432
7-10ha	92,5221	1219,0863
10-15ha	58,72	996,0734
15 i więcej ha	63,4690	1710,1880

Źródło: Urząd Gminy w Sobkowie

Walory przyrodnicze gminy tworzą warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego w związku z coraz większym zainteresowaniem i zapotrzebowaniem na żywność ekologiczną. Rolnictwo ekologiczne jest ważnym czynnikiem zwiększającym zatrudnienie na wsi, dostarcza nowych miejsc pracy oraz daje rolnikom dodatkowe źródło dochodu.

Brak zakładów przemysłowych oraz przede wszystkim atrakcyjne położenie miejscowości sprawiają, iż są to tereny wyjątkowo atrakcyjne dla celów wypoczynkowych oraz sprzyjają rozwojowi gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych. Na terenie miejscowości dominuje drobna działalność produkcyjno-usługowa. Są to przede wszystkim małe zakłady usługowe.

Tabela 6: Struktura działalności gospodarczych prowadzonych w miejscowości Bizoręda w Gminie Sobków

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejscowość Bizoręda	Gmina Sobków
Placówki handlowe i gastronomiczne	-	58
Produkcja wyrobów przemysłowych	-	10
Produkcja wyrobów spożywczych		4
Budownictwo	1	64
Usługi transportowe	-	21
Zakłady produkcyjno-usługowe	2	80
OGÓŁEM:	3	237

Źródło: Urząd Gminy w Sobkowie

6.6 Kapitał społeczny i ludzki.

Na kapitał społeczny i ludzki składa się szereg stowarzyszeń, organizacji formalnych i nieformalnych oraz zaangażowanych jednostek, które poprzez podejmowane aktywności integrują społeczność lokalną oraz działają na rzecz promocji i uatrakcyjnienia miejscowości.

Na terenie miejscowości brak jest stowarzyszeń, które ożywiłyby miejscowość pod względem społecznym. W miejscowości istnieje jedynie świetlica wiejska oraz remiza OSP. Oba budynki wymagają gruntownego remontu i wyposażenia. Co prawda działa formalnie Ochotnicza Straż Pożarna, ale zebrani na spotkaniu strategicznym mieszkańcy podkreślali konieczność jej ożywienia.

7. Kluczowe obszary problemowe.

Podczas spotkania z przedstawicielami mieszkańców miejscowości Bizoręda, które odbyło się 03.11.2010 r. w Świetlicy Wiejskiej w Bizorędzie, wyłoniono najważniejsze problemy miejscowości. Można je pogrupować w następujące obszary:

Problem główny: niewystarczający stan infrastruktury społecznej

Problemy częściowe, wynikające z problemu głównego:

- Potrzeba doposażenia oraz remontu świetlicy wiejskiej.
- Słabe zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej
- Potrzeba doposażenia placu zabaw przy świetlicy wiejskiej
- Budynek remizy OSP wymaga remontu
- Brak organizacji społecznej działającej aktywnie na rzecz rozwoju miejscowości
- Słaba oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych w miejscowości
- Potrzeba remontu i renowacji kapliczek i krzyży przydrożnych
- Potrzeba doposażenia drużyny piłkarskiej
- Potrzeba integracji mieszkańców np. w formie festynu, wspólnych imprez, wyjazdów

Problem główny: słaba estetyka centrum miejscowości

Problemy częściowe, wynikające z problemu głównego:

- Brak ławeczek, koszy na śmieci w tzw. „rynku”
- Brak zagospodarowania terenu w centrum miejscowości
- Brak sklepu, baru w miejscowości

Problem główny: niewystarczający stan infrastruktury technicznej

Problemy cząstkowe, wynikające z problemu głównego:

- Niezadawalający stan nawierzchni niektórych dróg. Potrzeba modernizacji drogi w kierunku Brzegów
- Brak ciągów pieszych obejmujących całą miejscowość, w tym od centrum miejscowości do świetlicy wiejskiej
- Potrzeba budowy ścieżki rowerowej
- Niezadawalający stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej oraz remizy OSP
- Brak kanalizacji
- Brak gazociągu

8. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości zostało poprzedzone przeprowadzeniem kompleksowej analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych związanych z rozwojem miejscowości. Analiza SWOT służy do uporządkowania danych i informacji, jest wykorzystywana w uspołecznionym procesie planowania. Polega ona na ocenie szans i zagrożeń procesu rozwoju w kontekście własnych atutów (silnych stron) i słabości. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: strenghts – silne strony, weaknesses - słabe strony, opportunities - szanse/możliwości, threats – zagrożenia.

Przedstawiona poniżej analiza stanowi syntezę poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Tabela 7: Analiza SWOT.

Mocne Strony	Słabe Strony
Warunki naturalne	Warunki naturalne
<ul style="list-style-type: none"> • Bliskość rzeki Białej Nidy • Piękne krajobrazy – Park Krajobrazowy • Atrakcyjne turystycznie położenie • Czyste powietrze, lasy, rzeka sprzyjają aktywnemu wypoczynkowi (np. kajaki czy wędkarstwo) – również jazda na rowerze	<ul style="list-style-type: none"> • Słabe wykorzystanie możliwości turystycznych miejscowości
Zasoby techniczne	Zasoby techniczne
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne zwodociągowanie miejscowości • Budynek skupiający życie społeczne mieszkańców (świetlica wiejska) • Budynek OSP • Boisko sportowe (w trakcie budowy) • Wykształcone centrum miejscowości • Miejscowość posiada oświetlenie uliczne	<ul style="list-style-type: none"> • Brak ciągów pieszych • Brak gospodarstw agroturystycznych • Słaba baza turystyczno-gastronomiczna • Słabe możliwości rozwoju kultury fizycznej i rekreacji dla mieszkańców • Niezadawalający stan obiektów pełniących funkcje kulturalne oraz społeczne w miejscowości • Brak kanalizacji, gazociągu
Zasoby Ludzkie	Zasoby Ludzkie
<ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowani i pełni chęci mieszkańcy otwarci na nowe pomysły i zmiany • Działalność OSP	<ul style="list-style-type: none"> • Migracja ludzi młodych do większych ośrodków miejskich • Mała ilość miejsc wypoczynku i integracji mieszkańców • Poza OSP brak organizacji

	<p>społecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak wewnętrznego kapitału inwestycyjnego • Działalność OSP wymaga ożywienia
Szanse	Zagrożenia
Zasoby ludzkie	Zasoby ludzkie
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość realizacji projektów z wykorzystaniem środków z budżetu Unii Europejskiej • Wyposażenie miejsc wypoczynku dla młodych i starszych mieszkańców wsi • Promocja atrakcyjnych elementów kultury i zwyczajów • Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży • Organizowanie spotkań integracyjnych mieszkańców miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • Migracja zarobkowa młodych i wykształconych osób związana z brakiem perspektyw rozwoju miejscowości • Wzrost patologii społecznych spowodowanych małą ofertą spędzania czasu wolnego • Postępujące zubożenie społeczeństwa w małych miejscowościach
Zasoby Gospodarcze	Zasoby Gospodarcze
<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie i rozwój agroturystyki • Pobudzenie przedsiębiorczości wśród mieszkańców • Wyznaczenie terenów inwestycyjnych • Rozwój ekologicznego przemysłu rolno –spożywczego • Programy wyrównujące szanse rozwojowe mniejszych ośrodków wiejskich • Uproszczenie przepisów dotyczących zakładania własnej działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak inwestorów zewnętrznych • Niejasne i niestabilne przepisy prawa • Zawile procedury korzystania ze środków Unii Europejskiej • Słaby przepływ informacji o możliwościach rozwoju, wspomaganych przez dofinansowanie inwestycji ze środków unijnych
Zasoby techniczne	Zasoby techniczne
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki miejscowości • Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej i budynku OSP • Zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej • Poprawa jakości dróg 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony dostęp do środków Unii Europejskiej • Trudne procedury przyznawania środków unijnych • Blokowanie inwestycji poprzez różnego rodzaju rozporządzenia i ustawy np. środowiskowe • Miejscowość mało atrakcyjna pod względem inwestorskim

9. Miejscowość Biorzęda w 2020 roku.

Podczas debaty strategicznej oraz zebrania wiejskiego wypracowano wspólnie wizję rozwoju miejscowości na najbliższe lata. Z wizji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być uatrakcyjniane. Cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego - wzajemnie się uzupełniają.

Obszary rozwojowe:

ROZWÓJ OBSZARU SPOŁECZNEGO

Cel: Infrastruktura społeczna to ta część infrastruktury odróżniająca małe miejscowości od miast pod względem możliwości korzystania z miejsc rekreacji, usług dla ludności. W Biorzędzie znajduje się ośrodek, który skupia życie społeczne – jest to świetlica wiejska. Nie jest on jednak wystarczająco zagospodarowany oraz zaadaptowany na potrzeby mieszkańców.

Zadaniem priorytetowym w tym obszarze jest adaptacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej, zagospodarowanie terenu wokół świetlicy oraz doposażenie placu zabaw.

POPRAWA ESTETYKI CENTRUM MIEJSCOWOŚCI

Cel: Centrum miejscowości jest wizytówką każdej wsi. Tutaj skupia się życie społeczne mieszkańców, to ono przesądza w głównej mierze o estetyce miejscowości. Sołectwo Biorzęda ma wyraźnie zarysowane centrum miejscowości odznaczające się małym „rondem” w tzw. „rynku”. **Zadaniem priorytetowym** w tym aspekcie będzie poprawa estetyki centrum miejscowości.

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Cel: Infrastruktura techniczna przesądza o jakości życia mieszkańców. Drogi, chodniki, oświetlenie uliczne zapewniają mieszkańcom dogodne przemieszczanie się po miejscowości oraz zapewniają bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. W Biorzędzie część dróg jest o nawierzchni asfaltowej, a część tylko utwardzana, brak jest ciągów pieszych obejmujących obszar miejscowości.

Zadaniem priorytetowym jest modernizacja nawierzchni części dróg.

Wizja miejscowości w roku 2020:

Bizoręda w roku 2020 jest miejscowością turystyczną, w której mieszkańcy zarabiają na agroturystyce oraz gastronomii. W miejscowości aktywnie działa Ochotnicza Straż Pożarna, a mieszkańcy spotykają się w świetlicy wiejskiej oraz aktywnie spędzają czas na boisku sportowym, zaś centrum wsi – tzw. „rynek” stanowi wizytówkę miejscowości.

Wizja jest zapisem woli mieszkańców i ich deklaracją wspólnego urzeczywistniania nakreślonych celów. Wizja w swej istocie łączy wszystkie środowiska, siły i osoby na rzecz jej realizacji, jednak bez wskazywania sposobów i środków. Te zapewne będą wypadkową aspiracji, doświadczeń i pomysłowości mieszkańców i ośrodków decyzyjnych wcielających ją w życie.

10. Komplementarność celów strategicznych z innymi programami.

Konstrukcja Planu Odnowy Miejscowości Bizoreda na lata 2011-2020 zakłada spójność jego celów strategicznych z następującymi programami:

Tabela 8: Komplementarność celów z innymi programami

Lp.	Program	Cel/Priorytet/Działanie
1	Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007 - 2013	Cel 1: Rozwój konkurencyjności gospodarczej polskich regionów. Priorytet 1.4: Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność województw (str. 28).
2	Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015.	Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej: Działanie: Infrastruktura społeczna – infrastruktura kultury, turystyki i sportu. Priorytet 5: Rozwój obszarów wiejskich. Działanie: Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich (str. 40, 54).
3	Narodowa Strategia Spójności 2007 -2013 (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013).	Cel 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski . Cel 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich (str. 42).
4	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Działanie: Odnowa i rozwój wsi Działanie: Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej Leader 2007-2013 Oś 4 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju
5	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Cel 3: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury Priorytet 1: Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji Działanie: Modernizacja i rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej w regionie Cel 5: Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej Priorytet 1: Rozbudowa i podnoszenie standardów infrastruktury społecznej Działanie 2: Poprawa dostępu do infrastruktury edukacyjnej na poziomie podstawowym i średnim Cel 6: Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

		Priorytet 1: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych Działanie 5: Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej umożliwiający poprawę jakości życia na obszarach wiejskich (str. 85)
6	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sobków	
7	Strategia Rozwoju Gminy Sobków	
8	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Sobków	

11. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda zawiera obszary inwestycyjne, które są istotne z punktu widzenia mieszkańców miejscowości, do optymalnego rozwoju miejscowości. Poniższe zestawienie zawiera uzgodnione przez mieszkańców propozycje inwestycyjne.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2011-2020. Zadania te mogą być współfinansowane z „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013” w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego oraz innych programów pomocowych, także w kolejnym okresie programowania unijnego na lata 2014-2020.

Zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2011-2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Bizoręda

Tabela 9: Zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2011-2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Bizoręda

L.p.	Nazwa inwestycji	Harmonogram realizacji [w latach]	Szacunkowa kwota końcowa (brutto)	Źródła jej pozyskania
Cel strategiczny 1 – ROZWÓJ OBSZARU SPOŁECZNEGO				
1	<p>Modernizacja oraz wyposażenie i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej – inwestycja polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roboty związane z modernizacją świetlicy wiejskiej (wymiana dachu, wzmocnienie stropu, ocieplenie budynku, stolarka okienna i drzwiowa itp.) - adaptacja pomieszczenia kuchennego – wyposażenie w szafki, kuchenkę gazową, itp. - adaptacja łazienki, instalacja ubikacji - instalacje wodno-kanalizacyjne i instalacje elektryczne - ogrodzenie terenu wokół budynku - roboty w zakresie kształtowania architektury (krzewy, drzewa) - alejki i chodniki wokół świetlicy - oświetlenie terenu świetlicy wiejskiej na budynku - wyposażenie świetlicy (stoliki, krzeselka, bilard itp.) - zakup piłko chwyków do boiska piłkarskiego obok świetlicy wiejskiej - doposażenie placu zabaw - przygotowanie boiska do siatkówki, koszykówki. 	2013-2015	300 000,00 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 200-2013 działanie „Odnowa i rozwój wsi” , dotacje Lokalnej Grupy Działania „Gryf Jędrzejowski”

Plan Odnowy Miejscowości Bizorenda na lata 2011-2020

2	Powstanie gospodarstw agroturystycznych.	2011-2020	-	Środki prywatne
3	Modernizacja budynku OSP	2014-2016	100 000,00 zł	Dotacje z kolejnego okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020
4	Odnowienie krzyży przydrożnych i kapliczek	2016-2017	5 000,00 zł	Środki własne Gminy, środki Parafii, Konserwatora Zabytków, Programy Fundacji Wspomagania Wsi np. Kultura Bliska, Małe Projekty Lokalnej Grupy Działania „Gryf Jędrzejowski”
5	Organizacja festynu na rzecz integracji mieszkańców miejscowości	2012-2020	(1000 zł/1 rok) 9.000,00 zł	Małe Projekty Lokalnej Grupy Działania „Gryf Jędrzejowski”, dotacje Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Program Operacyjny Kapitał Ludzki
6	Doposażenie drużyny piłkarskiej	2012-2013	2 000,00 zł	Małe Projekty Lokalnej Grupy Działania „Gryf Jędrzejowski”, dotacje Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Program Operacyjny Kapitał Ludzki
7	Inicjowanie działań mających na celu zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców Bizorendy – stworzenie oferty spędzania wolnego czasu dla różnych grup odbiorców: młodzieży, osób starszych, kobiet, mężczyzn, itp.	2012-2020	50 000,00 zł	Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działania: 6.3, 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji, 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich
Cel strategiczny 2 – POPRAWA ESTETYKI CENTRUM MIEJSCOWOŚCI				
1	Instalacja ławeczek, koszy na śmieci w centrum	2016-2020	20 000,00 zł	Małe granty Lokalnej Grupy Działania „Gryf Jędrzejowski” oraz Fundusz Sołecki
2	Zagospodarowanie centrum miejscowości – alejki, skwer, uporządkowanie terenu	2012-2013	20 000,00 zł	Fundusz sołecki, dotacji z programów zewnętrznych np. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, małe granty LGD „Gryf Jędrzejowski”
Cel strategiczny 3 – ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				

Plan Odnowy Miejscowości Bizoręda na lata 2011-2020

1	Modernizacja drogi powiatowej oraz gminnych na terenie miejscowości Bizoręda	2014-2016	300 000,00 zł	Środki powiatu oraz gminy Sobków, środki zewnętrzne np. Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych na lata 2008-2011, dotacje z kolejnego okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020
2	Budowa chodników w miejscowości, zwłaszcza na odcinku od centrum miejscowości tzw. rynku do świetlicy wiejskiej	2014-2016	50.000,00 zł	Środki własne gminy + dotacje z kolejnego okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020
3	Budowa kanalizacji sanitarnej	2016-2020	2 000 000,00 zł	Środki własne gminy + dotacje z kolejnego okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020
4	Droga do wyspy- drogę utwardzić	2014-2016	10 000,00 zł	Środki własne gminy + dotacje z kolejnego okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020

12. Opis zadania realizowanego w ramach „PROW 2007-2013”, działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

MODERNIZACJA ORAZ WYPOSAŻENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU WOKÓŁ ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W MIEJSCOWOŚCI BIZORĘDA, GMINA SOBKÓW

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jest „Modernizacja oraz wyposażenie i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w miejscowości Bizoręda, Gmina Sobków”.

W wyniku planowanej inwestycji zostaną podjęte takie prace jak:

- roboty związane z modernizacją świetlicy wiejskiej (wymiana dachu, wzmocnienie stropu, ocieplenie budynku, stolarka okienna i drzwiowa itp.)
- adaptacja pomieszczenia kuchennego – wyposażenie w szafki, kuchenkę gazową, itp.
- adaptacja łazienki, instalacja ubikacji
- instalacje wodno-kanalizacyjne i instalacje elektryczne
- wyburzenie starego budynku gospodarczego
- ogrodzenie terenu wokół budynku
- roboty w zakresie kształtowania architektury (krzewy, drzewa)
- alejki i chodniki wokół świetlicy
- oświetlenie terenu świetlicy wiejskiej
- wyposażenie świetlicy (stoliki, krzeselka, bilard itp.)
- zakup piłko chwyków do boiska piłkarskiego obok świetlicy wiejskiej
- doposażenie placu zabaw
- przygotowanie boiska do siatkówki, koszykówki.

Realizacja zadania będzie miała na celu poprawę jakości życia kulturalno – społecznego miejscowości. Miejsce to będzie pełniło rolę integracji mieszkańców. Do korzyści wynikających z realizacji tego zadania zaliczymy m.in. zaspokojenie potrzeb społecznych, poprawa estetyki miejscowości, wzrost zadowolenia mieszkańców, stworzenie warunków do spędzania wolnego czasu, lepsze nawiązywanie kontaktów między mieszkańcami.

Koszt zadania priorytetowego będzie wynosił szacunkowo około 350 000 zł.

Tabela 10. Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego

Lata Zakres rzeczowy	2011				2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości												
Przygotowanie niezbędnej dokumentacji technicznej wraz z kosztorysem inwestorskim												
Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”												
Modernizacja oraz wyposażenie i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej												
Budowa placu zabaw												
Rozliczenie dotacji												

13. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda

Realizacja projektów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Bizoręda będzie uzależniona bezpośrednio od możliwości finansowych Gminy oraz od wielkości dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Wdrożenie Planu będzie mieć bezpośredni pozytywny wpływ na sferę przedsiębiorczości i środowisko przyrodnicze, powstaną nowe miejsca pracy, zwiększą się dochody własne gminy, poprawią się warunki komunikacji drogowej. Efektywność realizacji Planu będzie oceniana na podstawie przyjętych wskaźników/mierników celów operacyjnych.

Wskaźniki osiągnięcia POM Bizoręda:

- a. wskaźnik produktu
  - modernizacja budynku świetlicy wiejskiej
  - wyposażenie budynku świetlicy
  - doposażenie placu zabaw
  - zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej
  - poprawienie stanu dróg
- b. wskaźnik rezultatu
  - liczba zmodernizowanych budynków świetlicy
  - ilość zakupionego wyposażenia świetlicy wiejskiej
  - ilość zakupionego doposażenia placu zabaw
  - liczba kilometrów zmodernizowanych dróg
- c. wskaźnik oddziaływania
  - poprawa aktywności mieszkańców
  - stworzenie miejsca rekreacji spędzania wolnego czasu przez mieszkańców
  - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego

13.1 Wdrażanie.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że chcąc korzystać z różnych źródeł finansowania należy sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystywania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących z UE.

Funkcję Instytucji Zarządzającej, Koordynującej i Wdrażającej realizację Planu Odnowy Miejscowości będzie pełnił Wójt Gminy. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji POM,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów we wdrażaniu oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia Planu w zakresie informacji i promocji Planu,
- dokładne oceny ex-post po zakończeniu realizacji Planu.

Dla właściwej oceny Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Tabela 11: Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Zainicjowanie tworzenia Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda	Wójt	Październik 2010r.
2. Przygotowanie Planu Odnowy Miejscowości	Wójt/ Rada Gminy/mieszkańcy/ zewnętrzni doradcy	Listopad 2010-Styczeń 2011
3. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Marzec –Kwiecień 2011
4. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	II Kwartał 2011
5. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt /projektanci	2011 - 2020
6. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w Planie Odnowy Miejscowości	Wójt/Sołtys/ Rada Gminy/ Mieszkańcy	2011-2020

13.2 Finansowanie

Zadania do realizacji zapisane w „Planie Odnowy Miejscowości Bizoręda na lata 2011-2020” mogą być wsparte z następujących programów:

1. **„Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, działanie „Odnowa i rozwój wsi”.**
2. **„Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego”**
3. **„ Program Operacyjny Kapitał Ludzki”**
4. **„Świętokrzyski Program Odnowy Wsi”**
5. **„Fundacja Wspomagania Wsi”**
6. **„ Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności”**

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, działanie „Odnowa i rozwój wsi”

Najważniejsze zadania realizowane w ramach tego działania związane są z tworzeniem dogodnych warunków dla rozwoju miejscowości, aktywizacją ludności wiejskiej, projektami związanymi z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesieniem atrakcyjności turystycznej danej miejscowości.

Program Operacyjny „Kapitał Ludzki”

Celem głównym programu jest wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. O dofinansowanie mogą ubiegać się podmioty posiadające osobowość prawną (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń, fundacje, firmy, urzędy gmin, itp.). Dotacja może stanowić nawet 100% wartości realizowanego projektu. Pieniądze mogą być przeznaczone na realizację zadań związanych z poprawą jakości kapitału ludzkiego poprzez organizację szkoleń, warsztatów, zajęć pozalekcyjnych, świetlic środowiskowych. W większości działań można także część dotacji przeznaczyć na zakup materiałów, urządzeń i sprzętu (od 10 do 15 proc. kwoty dotacji). Można realizować także projekty mające na celu tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem, poprawę dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz pobudzania aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz rozwoju edukacji i wykształcenia.

Świętokrzyski Program Odnowy Wsi

Podstawowym założeniem Świętokrzyskiego Programu Odnowy Wsi jest sprzyjanie wszelkim miejscowym inicjatywom społecznym służącym rozwojowi środowisk lokalnych, mający swe odzwierciedlenie w VI celu Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku „Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”.

Jednym z podstawowych zadań programu są działania zmierzające do kultywowania w społecznościach lokalnych tradycji, historii i odrębności kulturowej w poszczególnych obszarach naszego regionu.

Program jest skierowany do organizacji pozarządowych działających w sferze społecznej, kulturowej, rolniczej, rekreacyjnej, turystycznej, sportowej, ochrony środowiska, o statusie fundacji lub stowarzyszenia posiadających osobowość prawną oraz prowadzących działalność non profit.

Dofinansowanie są przeznaczone na pokrycie części wydatków poniesionych na realizację projektu (dotacja celowa).

Udział środków własnych beneficjenta w realizowanym projekcie wynosić musi minimum 20% kosztów kwalifikowanych.

Fundacja Wspomagania Wsi

Celem Fundacji jest wspomaganie inicjatyw gospodarczych i społecznych mieszkańców wsi i małych miast oraz inicjatyw związanych z poprawą stanu infrastruktury obszarów wiejskich, poprawa warunków życia i gospodarowania na wsi, rozwój społeczny i kulturalny wsi, rozwój oświaty wśród ludności wsi, ochrona środowiska naturalnego, wspieranie rozwoju niekonwencjonalnych źródeł energii, organizowanie opieki społecznej na wsi. Pomoc dla mieszkańców obszarów wiejskich. Fundacja realizuje swoje cele poprzez: udzielanie ze środków pieniężnych Fundacji kredytów przez banki, z którymi Fundacja ma podpisane umowy o współpracy, na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie działalności objętej celami statutowymi, udzielanie dotacji lub zwrotnej pomocy finansowej na warunkach preferencyjnych na realizację przedsięwzięć, prowadzenie doradztwa techniczno-ekonomicznego, prowadzenie szkoleń, popularyzowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej, organizowanie zaopatrzenia technicznego wspomaganych przedsięwzięć.

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (PAFW)

Fundacja działa na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego, demokracji i gospodarki rynkowej w Polsce, w tym wyrównywania szans rozwoju indywidualnego i społecznego, a jednocześnie wspiera procesy transformacji w innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej. PAFW urzeczywistnia swoje cele poprzez realizację programów w następujących obszarach tematycznych: Inicjatywy w zakresie edukacji, Rozwój społeczności lokalnych, Obywatel w demokratycznym państwie prawa i Dzielenie się polskimi doświadczeniami w zakresie transformacji. W działaniach na terenie Polski Fundacja koncentruje się obecnie na inicjatywach edukacyjnych, służących przede wszystkim wyrównywaniu szans, a także na wyzwaniu i umacnianiu energii obywatelskiej w miejscach wymagających szczególnego wsparcia. Wsparcie ze strony Fundacji można uzyskać tylko w ramach jej programów. Zainteresowani uzyskaniem finansowego wsparcia ze strony PAFW ubiegają się o dotacje składając wniosek bezpośrednio u realizatora określonego programu. Decyzje w sprawie przyznania dotacji podejmują komisje ekspertów powoływana przez **Fundację**.

Tabela 12 – Możliwości finansowania zadań z Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”				
<i>Działanie</i>	<i>Nabór wniosków</i>	<i>Wartość projektu</i>	<i>Cel działania</i>	<i>Na co?</i>
6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich	II kwartał 2011	max.50 tys. zł - wkład własny nie jest wymagany	tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi - wsparcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych - rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 10 proc. dotacji (do 5 tys. zł)
7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	II kwartał 2011	minimum 50 tys. zł - wkład własny nie jest wymagany	poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie działań świetlic środowiskowych, - staże i zatrudnienie subsydiowane osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w organizacjach pozarządowych, - rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, - kursy i szkolenia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 15 proc. dotacji
7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji	I kwartał 2011	max. 50 tys. zł - wkład własny nie jest wymagany	wsparcie dla rozwoju inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> - integracja społeczna mieszkańców wsi - inicjatywy lokalne o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich, -rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 15 proc. dotacji (do 7,5 tys. zł)
9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu	2012	minimum 50 tys. zł - wkład własny 1,5 %	wsparcie istniejących	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie ośrodków wychowania przedszkolnego, - wsparcie istniejących przedszkoli (w tym

Plan Odnowy Miejscowości Bizorenda na lata 2011-2020

upowszechnienia edukacji przedszkolnej			przedszkoli oraz powstawania nowych	zatrudnienie personelu), - kampanie informacyjne skierowane do rodziców, - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 10 proc. dotacji
9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	I kwartał 2011	minimum 50 tys. zł - wkład własny nie jest wymagany	tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty	- dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, - doradztwo i opieka dla uczniów wykazujących problemy w nauce, - wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, - zajęcia pozalekcyjne, - poprawa zarządzania placówką oświatową, - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 10 proc. dotacji
9.3 Upowszechnianie formalnego kształcenia ustawicznego	I kwartał 2011	minimum 50 tys. zł (ew. wkład własny zostanie określony w dokumentacji konkursowej – nie większy niż 15 proc.)	zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym	- kampanie informacyjne w zakresie: korzyści płynących z formalnego podwyższenia lub uzupełnienia posiadanych kwalifikacji oraz potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy, - programy kształcenia dla osób dorosłych, - wsparcie dla placówek kształcenia ustawicznego, - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 10 proc. dotacji (do 5 tys. zł)
9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich	I kwartał 2011	do 50 tys. zł - wkład własny nie jest wymagany	pobudzanie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz rozwoju edukacji i wykształcenia	- pobudzanie inicjatyw na obszarach wiejskich, - działania informacyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich, - zakup materiałów, urządzeń, sprzętu do 10 proc. dotacji (do 5 tys. zł)

13.3 Komunikacja społeczna i promocja

Informacja na temat realizacji Planu będzie przekazywana mieszkańcom w sposób ciągły:

- na zebraniach wiejskich,
- na sesjach Rady Gminy Sobków,
- w Biuletynie Informacji Publicznej,
- w serwisie informacyjnym Gminy Sobków,
- na tablicach ogłoszeniowych.

Realizacja Planu musi opierać się na właściwym odbieraniu informacji zwrotnej, tak aby móc dobrze go modyfikować. Będzie kontynuowana współpraca z sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi. Celem działań informacyjnych będzie:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych,
- zapewnienie bieżącego informowania o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu.

Wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej uzależnione jest od poziomu świadomości w zakresie ich istnienia oraz możliwości pozyskania tych środków do rozwoju gminy/miejscowości. W tym celu istnieje realna potrzeba konsekwentnego kształtowania pozytywnego wizerunku Planu Odnowy Miejscowości.

Realizacji polityki informacyjnej służyć mają następujące instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych,
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej, a także informacje o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów,
- współpraca z mediami.

13.4 Monitoring

Monitoring umożliwia bieżącą ocenę realizacji zadań oraz celów, prognozowanie ewentualnych zmian w realizacji, dokonywanie bieżących korekt i poprawek, podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych, informowanie społeczności o uzyskanych wynikach. W tym obszarze kluczowe znaczenie w monitorowaniu i wdrażaniu Planu będzie miała Rada Gminy. Jej główną rolą będzie monitoring przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadań.

Tabela 13: Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Informacja o realizacji Planu Odnowy Miejscowości	Wójt Gminy	Przed sesją absolutoryjną każdego roku oraz przed przyjęciem budżetu na kolejny rok
Przedkładanie uwag z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Planie Odnowy Miejscowości.	Wójt Gminy	Raz do roku na zebraniu wiejskim w miejscowości

13.5 Aktualizacja

Organem uprawnionym do aktualizacji Planu jest Zebranie Wiejskie. Uaktualnienie dokumentu musi być zatwierdzone przez Radę Gminy. Będzie ona dokonywana w przypadku wniesionych uwag.

BIBLIOGRAFIA

I. Podstawowe dokumenty.

1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Sobków
2. Strategia Rozwoju Gminy Sobków
3. Plan ochrony środowiska Gminy Sobków

II. Publikacje

1. Przewodnik po Gminie Sobków
2. Kalina D., Dzieje i Zabytki Małych Ojczyzn Gmina Sobków
3. Głos Sobkowa – miesięcznik samorządowy Gminy Sobków

III. Dane statystyczne.

1. Dane Urzędu Gminy w Sobkowie
2. Główny Urząd Statystyczny

VI. Źródła internetowe.

1. www.sobkow.pl
2. www.wikipedia.pl
3. www.powiat.jenrzejowski.pl

S P I S T A B E L

Tabela 1.	Powierzchnia poszczególnych sołectw w gminie Sobków	13
Tabela 2.	Miejscowość Bizoręda na tle Gminy Sobków w statystyce na dzień 31.12.2010r.	14
Tabela 3.	Struktura ludności miejscowości Bizoręda i Gminy Sobków wg wieku.	14
Tabela 4.	Struktura Gruntów wg klas bonitacyjnych w miejscowości Bizoręda	26
Tabela 5.	Struktura gospodarstw rolnych w miejscowości Bizoręda	27
Tabela 6.	Struktura działalności gospodarczych prowadzonych w miejscowości Bizoręda	27
Tabela 7.	Analiza SWOT	31
Tabela 8.	Komplementarność celów z innymi programami.	35
Tabela 9.	Zadania inwestycyjne do realizacji w latach 2010-2020 wskazane przez mieszkańców miejscowości Bizoręda.	37
Tabela 10.	Harmonogram rzeczowo-finansowy zadania priorytetowego.	41
Tabela 11.	Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda	43
Tabela 12.	Możliwości finansowania zadań z Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”	47
Tabela 13.	Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Bizoręda	50

S P I S F O T O G R A F I I

Zdjęcie nr 1.	Debata strategiczna 03.11.2010 r. Fot. Pro-Inspiracja.pl	7
Zdjęcie nr 2.	Debata strategiczna 03.11.2010 r. Fot. Pro-Inspiracja.pl	7
Zdjęcie nr 3.	Charakterystyczna „widlica” rozwijająca się w kształcie litery V w miejscowości Bizoręda. Fot. Pro-Inspiracja.pl	17
Zdjęcie nr 4.	Krajobraz miejscowości Bizoręda Fot. Pro-Inspiracja.pl	20
Zdjęcie nr 5.	Przydrożne kapliczki i krzyże w miejscowości Bizoręda Fot. Pro-Inspiracja.pl	21
Zdjęcie nr 6.	Świetlica wiejska Fot. Pro-Inspiracja.pl	22
Zdjęcie nr 7.	Boisko do piłki nożnej w trakcie budowy	22
Zdjęcie nr 8.	Plac zabaw	23
Zdjęcie nr 9.	Przystanek autobusowy	25